

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

22. siječnja 2015. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Intelektualno vlasništvo – Autorsko pravo i srodna prava – Direktiva 2001/29/EZ – Članak 4. – Pravo distribucije – Pravilo o iscrpljenju – Pojam ‚predmeta‘ – Prijenos slike zaštićenog djela s papirnatom plakata na slikarsko platno – Zamjena medija – Učinak na iscrpljenje“

U predmetu C-419/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska), odlukom od 12. srpnja 2013., koju je Sud zaprimio 24. srpnja 2013., u postupku

Art & Allposters International BV

protiv

Stichting Pictorighta,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen, predsjednik vijeća, K. Lenaerts, potpredsjednik Suda, u svojstvu suca četvrtog vijeća, K. Jürimäe (izvjestiteljica), M. Safjan i A. Prechal, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Cruz Villalón,

tajnik: C. Strömholm, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 22. svibnja 2014.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Art & Allposters International BV, T. Cohen Jehoram i P. N. A. M. Claassen, *advocaten*,
- za Stichting Pictoright, M. van Heezik, A. M. van Aerde i E. J. Hengeveld, *advocaten*,
- za francusku vladu, D. Colas i F.-X. Bréchet, u svojstvu agenata,
- za vladu Ujedinjene Kraljevine, V. Kaye, u svojstvu agenta, uz asistenciju N. Saundersa, *barrister*,
- za Europsku komisiju, J. Samnadda i F. Wilman, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 11. rujna 2014.,

* Jezik postupka: nizozemski

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 4. Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društava Art & Allposters International BV (u daljnjem tekstu: društvo Allposters) i Stichting Pictoright (u daljnjem tekstu: društvo Pictoright) u pogledu navodne povrede autorskog prava društva Pictoright koju je počinilo društvo Allposters prijenosom slika zaštićenih djela s papirnatom plakata na slikarsko platno i njihovom prodajom na tom novom mediju.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

WIPO-ov ugovor o autorskom pravu

- 3 Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO) usvojila je 20. prosinca 1996. u Ženevi WIPO-ov ugovor o autorskom pravu (u daljnjem tekstu: WIPO-ov ugovor o autorskom pravu). Taj je ugovor odobren u ime Europske zajednice odlukom Vijeća 2000/278/EZ od 16. ožujka 2000. (SL L 89, str. 6.).
- 4 Navedeni ugovor u članku 1. stavku 4. predviđa da se ugovorne strane moraju pridržavati članaka 1. do 21. te Priloga Konvenciji za zaštitu književnih i umjetničkih djela, potpisanoj u Bernu 9. rujna 1886. (akt iz Pariza od 24. srpnja 1971.), u inačici koja je rezultat izmjene od 28. rujna 1979. (u daljnjem tekstu: Bernska konvencija).
- 5 Članak 6. navedenog ugovora, naslovljen „Pravo distribucije“, propisuje:

„1. Autori književnih i umjetničkih djela uživaju isključivo pravo davanja dopuštenja za stavljanje na raspolaganje javnosti izvornika i primjeraka svojih djela prodajom ili drugim prijenosom vlasništva.

2. Ništa u ovom Ugovoru ne utječe na slobodu ugovornih stranaka da odrede uvjete, ako ih ima, pod kojima se iscrpljuje pravo iz stavka 1. nakon prve prodaje izvornika ili primjerka djela ili drugog prijenosa vlasništva uz dopuštenje autora.“

Bernska konvencija

- 6 Članak 12. Bernske konvencije, naslovljen „Pravo prilagodbe, obrade i druge prerade“, propisuje:
„Autori književnih ili umjetničkih djela uživaju isključivo pravo odobriti prilagodbe, obrade i druge prerade svojih djela.“

Pravo Unije

7 Uvodne izjave 9., 10., 28. i 31. Direktive 2001/29 određuju:

„(9) Svako usklađivanje autorskog prava i srodnih prava mora se temeljiti na visokoj razini zaštite, budući da su takva prava ključna za intelektualno stvaralaštvo.

(10) Ako autori ili umjetnici izvođači namjeravaju nastaviti svoj kreativan i umjetnički rad, moraju dobiti odgovarajuću naknadu za korištenje svojega djela [...]

[...]

(28) Zaštita autorskog prava prema ovoj Direktivi uključuje isključivo pravo nadzora distribucije djela sadržanog u materijalnom predmetu. Prvom prodajom izvornika djela ili njegovih primjeraka u Zajednici od strane nositelja prava ili uz njegov pristanak iscrpljuje se pravo nadzora preprodaje tog predmeta u Zajednici. To se pravo ne bi trebalo iscrpiti u odnosu na izvornik ili na primjerke djela prodane izvan Zajednice od strane nositelja prava ili uz njegov pristanak [...]

[...]

(31) Pravedna ravnoteža prava i interesa između različitih kategorija nositelja prava, kao i između različitih kategorija nositelja prava i korisnika predmeta zaštite mora biti osigurana. Postojeće iznimke i ograničenja prava, što su ih odredile države članice, moraju se ponovno procijeniti s obzirom na novo elektroničko okruženje. Postojeće razlike u iznimkama i ograničenjima određenih zabranjenih radnji imaju izravan negativan utjecaj na funkcioniranje unutarnjeg tržišta u području autorskog prava i srodnih prava. Takve bi razlike mogle postati i izraženije s obzirom na daljnji razvoj prekograničnog iskorištavanja djela i prekograničnih radnji. Kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, takve bi se iznimke i takva ograničenja trebala ujednačenije definirati. Stupanj njihova usklađivanja trebao bi se temeljiti na njihovom utjecaju na nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta.“

8 U skladu s člankom 2. te direktive, naslovljenim „Pravo reproduciranja“:

„Države članice moraju predvidjeti isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za izravno ili neizravno, privremeno ili trajno reproduciranje bilo kojim sredstvima i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili u dijelovima:

(a) autorima, njihovih djela;

[...]“

9 Članak 4. navedene direktive, naslovljen „Pravo distribucije“, propisuje:

„1. Države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za bilo koji oblik distribucije javnosti izvornika ili primjeraka njihovih djela prodajom ili na koji drugi način.

2. Pravo distribucije unutar Zajednice ne iscrpljuje se u pogledu izvornika ili primjeraka djela, osim kada je prva prodaja ili drugi prijenos vlasništva nad tim predmetom u Zajednici izvršen od strane nositelja prava ili uz njegov pristanak.“

Nizozemsko pravo

- 10 Članak 4. stavak 1. Direktive 2001/29 prenesen je u nacionalno pravo člankom 1. i člankom 12. stavkom 1. točkom (1) Zakona od 23. rujna 1912. o autorskom pravu (Auteurswet, u daljnjem tekstu: Zakon o autorskom pravu).
- 11 Članak 1. navedenog zakona propisuje:
- „Autorsko pravo isključivo je pravo autora književnog, znanstvenog ili umjetničkog djela ili njegovih sljednika da to djelo objave i reproduciraju, uz ograničenja predviđena zakonom.“
- 12 U skladu s člankom 12. stavkom 1. tog zakona:
- „Objavom književnog, znanstvenog ili umjetničkog djela smatra se osobito:
- (1) objava reprodukcije djela, u cijelosti ili u dijelu [...]“
- 13 Članak 12.b Zakona o autorskom pravu, koji ima za cilj prenijeti članak 4. stavak 2. Direktive 2001/29 u nacionalno pravo, glasi kako slijedi:
- „Ako je primjerak književnog, znanstvenog ili umjetničkog djela po prvi put stavljen u promet u jednoj od država članica Europske unije ili u državi stranci Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru [u daljnjem tekstu: EGP] prijenosom vlasništva od strane autora djela ili njegova sljednika ili uz njihov pristanak, stavljanje u promet navedenog primjerka na neki drugi način, uz iznimku najma i posudbe, ne predstavlja povredu autorskog prava.“

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 14 Društvo Pictoright nizozemsko je društvo za kolektivno ostvarivanje autorskih prava koje štiti interese svojih članova koji su nositelji tih prava. Ono također u Nizozemskoj štiti interese stranih umjetnika i njihovih sljednika na temelju sporazuma sklopljenih sa srodnim inozemnim subjektima. Društvo Pictoright ovlašteno je iskorištavati autorska prava u ime njihovih nositelja, među ostalim, izdavajući odobrenja i postupajući protiv povreda tih prava.
- 15 Društvo Allposters prodaje na svojim internetskim stranicama plakate i druge vrste reprodukcija radova slavnih slikara na kojima postoje autorska prava koja iskorištava društvo Pictoright. Društvo Allposters svojim klijentima, među ostalim, nudi reprodukcije u obliku plakata, uokvirenih plakata, plakata na drvenoj podlozi ili slika na platnu. Da bi se proizvela slika na platnu, najprije se na papirnati plakat koji prikazuje odabrano djelo nanosi sintetski premaz (zaštitna folija). Potom se slika sadržana na plakatu kemijskim postupkom prenosi s papira na slikarsko platno. Naposljetku se to platno zateže na drveni okvir. Nakon te radnje slika djela nestaje s papirnatog medija. Taj postupak i njegov rezultat društvo Allposters naziva „prijenosom na platno“.
- 16 Društvo Pictoright usprotivilo se prodaji prijenosa na platno na kojima su bez pristanka njegovih klijenata nositelja autorskih prava reproducirana djela zaštićena tim pravom i zatražilo od društva Allposters da prestane s tom djelatnošću prijeteci mu pokretanjem sudskog postupka.
- 17 Budući da je društvo Allposters odbilo udovoljiti tom zahtjevu, društvo Pictoright je protiv njega podnijelo tužbu Rechtbanku Roermond (sud u Roermondu) kako bi ishodilo prestanak svih izravnih ili neizravnih povreda autorskih i moralnih prava njihovih nositelja.

- 18 Presudom od 22. rujna 2010. Rechtbank Roermond odbio je tužbu. Društvo Pictoright je na tu presudu uložilo žalbu Gerechthofu te 's-Hertogenbosch (žalbeni sud u 's-Hertogenboschu), koji je presudom od 3. siječnja 2012. ukinuo navedenu presudu i u većem dijelu prihvatio zahtjev društva Pictoright.
- 19 Potonji sud smatra da je prodaja plakata ili platna na kojem je reproducirano umjetničko djelo distribucija u smislu nizozemskog prava. On je mišljenja da iz presude Hoge Raada od 19. siječnja 1979. (NJ 1979/412, Poortvliet) proizlazi da je riječ o novoj distribuciji u smislu članka 12. Zakona o autorskom pravu jer se primjerak djela koje je u promet stavio nositelj prava distribuira javnosti u nekom novom obliku, tako da onaj koji prodaje primjerak u tom obliku raspolaže novim mogućnostima iskorištavanja (u daljnjem tekstu: sudska praksa Poortvliet). Utvrdivši da je došlo do temeljite izmjene na papirnatom plakatu koji se prodavao uz pristanak nositelja autorskog prava, čime su društvu Allposters pružene nove mogućnosti iskorištavanja jer mu je ta izmjena omogućila da prakticira više cijene i zahvati drukčiju ciljanu skupinu, Gerechthof te 's-Hertogenbosch je ocijenio da prodaja prijenosa na platno predstavlja distribuciju koja je zabranjena na temelju nacionalnog prava te je odbio argument društva Allposters utemeljen na iscrpljenju prava distribucije.
- 20 Društvo Allposters se u kasacijskom postupku žalilo sudu koji je uputio zahtjev. Među ostalim osporava relevantnost sudske prakse Poortvliet te tumačenje pojmova iscrpljenja i distribucije koji su, prema njegovu mišljenju, usklađeni unutar Unije. Društvo Allposters smatra da se pravo na distribuciju iscrpljuje u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 2001/29 distribucijom djela sadržanog u materijalnom predmetu ako je taj predmet u prodaju stavio nositelj autorskog prava ili je to učinjeno uz njegov pristanak. Moguća naknadna izmjena tog predmeta nema, prema njegovu mišljenju, nikakav utjecaj na iscrpljenje prava distribucije. Društvo Pictoright, suprotno tome, tvrdi da je sudska praksa Poortvliet i dalje valjana ili u najmanju ruku sukladna pravu Unije jer u okviru potonjeg nije usklađeno pravo prilagodbe u području autorskog prava.
- 21 U tim je okolnostima Hoge Raad der Nederlanden odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Je li člankom 4. Direktive [2001/29] uređeno pitanje može li se pravo distribucije koje pripada nositelju autorskog prava primjenjivati i na reprodukciju djela zaštićenog autorskim pravom, koje u [EGP-u] prodaje i isporučuje sâm nositelj ili se to čini uz njegov pristanak, ako je ta reprodukcija pretrpjela izmjenu u pogledu oblika, pa se u tom novom obliku ponovno stavlja u promet?
  2. a) Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan: je li okolnost da postoji izmjena u smislu prvog pitanja u ovom slučaju bitna za odgovor na pitanje je li došlo do sprečavanja ili prekida iscrpljenja u smislu članka 4. stavka 2. Direktive [2001/29]?
  - b) Ako se na pitanje pod 2.a odgovori potvrđno: koja se mjerila u ovom slučaju trebaju uzeti u obzir da bi se moglo govoriti o takvoj izmjeni oblika reprodukcije koja sprečava ili prekida iscrpljenje u smislu članka 4. stavka 2. Direktive [2001/29]?
  - c) Ostavljaju li ova mjerila prostora za mjerilo razvijeno u nizozemskom pravu prema kojemu nema iscrpljenja samo zato što je preprodavač reprodukcijama dao drugi oblik i u tom ih obliku distribuira javnosti (presuda Hoge Raad od 19. siječnja 1979., Poortvliet, NJ 1979/412)?“

O prethodnim pitanjima

- 22 U okviru postupka koji predviđa članak 267. UFEU-a nadležnost Suda ograničena je na ispitivanje odredaba prava Unije te on nije ovlašten izjašnjavati se o sukladnosti nacionalnog prava, uključujući i sudsku praksu država članica, s pravom Unije (vidjeti u tom smislu presude Triveneta Zuccheri i dr./Komisija, C-347/87, EU:C:1990:129, t. 16. te Schwarz, C-321/07, EU:C:2009:104, t. 48.).
- 23 U tim okolnostima postavljena pitanja, koja valja razmotriti zajedno, treba razumjeti tako da se u biti želi znati primjenjuje li se pravilo o iscrpljenju prava distribucije sadržano u članku 4. stavku 2. Direktive 2001/29 na situaciju u kojoj je, kao u slučaju prijenosa s papirnatom plakata na platno, došlo do izmjene medija na kojem se nalazi reprodukcija zaštićenog djela, nakon što je ona uz pristanak nositelja autorskog prava stavljena u promet u Uniji, te se reprodukcija u tom novom obliku ponovno stavlja na tržište.
- 24 Najprije valja napomenuti da društvo Pictoright smatra da su zbog bitnih izmjena koje su doživjeli plakati u postupku prijenosa reprodukcija zaštićenih djela na platna ta platna prilagodbe spomenutih djela na koje se ne primjenjuje pravo distribucije. Navedeno društvo ističe da pravo prilagodbe u području autorskog prava nije usklađeno u pravu Unije, ali je uređeno člankom 12. Bernske konvencije.
- 25 Prema tome, valja provjeriti ulaze li okolnosti koje su sporne u glavnom postupku u područje primjene Direktive 2001/29.
- 26 Što se tiče prava prilagodbe, točno je da članak 12. Bernske konvencije daje autorima književnih ili umjetničkih djela isključivo pravo odobriti prilagodbe, obrade i druge prerade svojih djela te da u spomenutoj direktivi nema istovrijedne odredbe.
- 27 Međutim, i bez potrebe tumačenja pojma „prilagodbe“ u smislu navedenog članka 12. moguće je utvrditi da i papirnati plakat i prijenos na platno sadrže sliku zaštićenog umjetničkog djela i stoga ulaze u područje primjene članka 4. stavka 1. Direktive 2001/29 kao primjerci zaštićenog djela stavljeni u promet u Uniji. Ta odredba predviđa isključivo pravo autora da odobri ili zabrani bilo koji oblik distribucije javnosti izvornika ili primjeraka svojih djela prodajom ili na koji drugi način.
- 28 Valja stoga utvrditi da okolnosti koje su sporne u glavnom postupku ulaze u područje primjene članka 4. navedene direktive.
- 29 Što se tiče uvjeta primjene pravila o iscrpljenju, iz članka 4. stavka 2. spomenute direktive proizlazi da se pravo distribucije ne iscrpljuje u pogledu izvornika ili primjeraka djela osim kada je prva prodaja ili drugi prijenos vlasništva nad tim predmetom u Uniji izvršen od strane nositelja prava ili uz njegov pristanak.
- 30 K tome, prema sudskoj praksi Suda navedeni članak 4. stavak 2. ne ostavlja državama članicama mogućnost da predvide pravilo o iscrpljenju drukčije od onog predviđenog u toj odredbi jer, kako to proizlazi iz uvodne izjave 31. Direktive 2001/29, neujednačenost nacionalnih zakonodavstava u području iscrpljenja prava distribucije može izravno utjecati na dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta (vidjeti u tom smislu presudu Laserdisken, C-479/04, EU:C:2006:549, t. 24. i 56.).
- 31 Oslanjajući se na tekst spomenutog članka 4. stavka 2., Sud je presudio da je iscrpljenje prava distribucije podvrgnuto dvama uvjetima, s jedne strane tome da je izvornik ili primjerke djela u promet stavio nositelj prava ili netko drugi uz njegov pristanak te, s druge strane, tome da je do stavljanja u promet došlo u Uniji (vidjeti presudu Laserdisken, EU:C:2006:549, t. 21.).

- 32 U glavnom predmetu je nesporno da su plakati na kojima su reproducirana djela poznatih slikara na kojima postoje prava nositelja koje zastupa društvo Pictoright uz njihov pristanak stavljeni na tržište u EGP-u.
- 33 Stranke glavnog postupka ne slažu se međutim, s jedne strane, oko pitanja odnosi li se iscrpljenje prava distribucije na materijalni predmet u kojem je sadržano djelo, njegov primjerak ili vlastita intelektualna tvorevina autora i, s druge strane, oko pitanja utječe li izmjena medija, poput one koju je izvršilo društvo Allposters, na iscrpljenje isključivog prava distribucije.
- 34 Kao prvo, članak 4. stavak 2. Direktive 2001/29 u pogledu predmeta prava distribucije govori o prvoj prodaji ili drugom prijenosu vlasništva nad „tim predmetom“.
- 35 K tome, u skladu s uvodnom izjavom 28. te direktive „zaštita autorskog prava prema [navedenoj] direktivi uključuje isključivo pravo nadzora distribucije djela sadržanog u materijalnom predmetu“. Prema toj uvodnoj izjavi „prvom prodajom izvornika djela ili njegovih primjeraka unutar [Unije] od strane nositelja prava ili uz njegov pristanak iscrpljuje se pravo nadzora preprodaje tog predmeta u [Uniji]“.
- 36 Jednako tako, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da se književna i umjetnička djela mogu komercijalno iskorištavati bilo njihovim javnim prikazivanjem bilo reproduciranjem i stavljanjem u promet fizičkih medija na kojima su pohranjena (presuda FDV, C-61/97, EU:C:1998:422, t. 14. i navedena sudska praksa).
- 37 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je zakonodavac Unije koristeći se pojmovima „materijalni predmet“ i „taj predmet“ želio omogućiti autorima nadzor prvog stavljanja na tržište u Uniji svakog materijalnog predmeta koji sadrži njihovu intelektualnu tvorevinu.
- 38 Kako to s pravom ističe Komisija, navedeni zaključak potvrđuje međunarodno pravo, a osobito WIPO-ov ugovor o autorskom pravu, u svjetlu kojeg valja, koliko je to moguće, tumačiti Direktivu 2001/29 (vidjeti u tom smislu presude *Laserdisken*, EU:C:2006:549, t. 39. i 40.; *Peek & Cloppenburg*, C-456/06, EU:C:2008:232, t. 30. i 31.; *Football Association Premier League i dr.*, C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, t. 189. te *Donner*, C-5/11, EU:C:2012:370, t. 23.).
- 39 Naime, članak 6. stavak 1. navedenog ugovora određuje da autori književnih i umjetničkih djela uživaju isključivo pravo davanja dopuštenja za stavljanje na raspolaganje javnosti izvornika i primjeraka svojih djela prodajom ili drugim prijenosom vlasništva. U tom su pogledu ugovorne strane pojasnile značenje izraza „primjerak“ zajedničkom izjavom uz članke 6. i 7. tog ugovora koja je prihvaćena na diplomatskoj konferenciji održanoj 20. prosinca 1996., tijekom koje je navedeni ugovor prihvaćen. U skladu s tom izjavom, „izrazi ‚primjerci‘ te ‚izvornik i primjerci‘ u kontekstu prava distribucije i prava iznajmljivanja predviđenih tim člancima označavaju isključivo fiksirane primjerke koji se u promet mogu staviti kao materijalni predmeti“.
- 40 Prema tome, valja utvrditi da se iscrpljenje prava distribucije primjenjuje na materijalni predmet u kojem je sadržano zaštićeno djelo ili njegov primjerak ako je taj predmet stavljen na tržište uz pristanak nositelja autorskog prava.
- 41 Kao drugo, važno je provjeriti utječe li na iscrpljenje prava distribucije u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 2001/29 činjenica da je izmijenjen fizički medij na kojem se nalazi predmet stavljen u promet uz pristanak nositelja autorskog prava.

- 42 U glavnom predmetu izvršena se izmjena sastoji u prijenosu na slikarsko platno slike umjetničkog djela koje se nalazila na papirnatom plakatu, postupkom koji je opisan u točki 15. ove presude, što dovodi do zamjene papirnatoj medija platnom. Iz očitovanja stranaka glavnog postupka proizlazi da se tom tehnikom produljuje trajnost reprodukcije, poboljšava kvaliteta slike u odnosu na plakat i dolazi do rezultata koji je bliži izvorniku djela.
- 43 U tom pogledu važno je napomenuti da zamjena medija poput one u glavnom predmetu, kako to s pravom ističe francuska vlada, ima za posljedicu stvaranje novog predmeta koji sadrži zaštićeno djelo, dok plakat kao takav prestaje postojati. Navedena izmjena primjerka zaštićenog djela kojom se rezultat približava izvorniku može u stvarnosti predstavljati novu reprodukciju tog djela u smislu članka 2. točke (a) Direktive 2001/29, koja je obuhvaćena isključivim pravom autora i koja zahtijeva njegovo odobrenje.
- 44 Društvo Allposters smatra, međutim, da se prijenos na platno ne može smatrati reprodukcijom s obzirom na to da nema umnožavanja primjeraka zaštićenog djela jer se slika prenosi i više je nema na papirnatom plakatu. To društvo pojašnjava da tinta kojom je djelo reproducirano nije izmijenjena te da se ničim ne zadire u samo djelo.
- 45 Navedeni se argumenti ne mogu prihvatiti. Naime, okolnost da je pri radnji prijenosa tinta očuvana ne može utjecati na utvrđenje da je medij na kojem se slika nalazi izmijenjen. Ono što je važno jest to je li sam izmijenjeni predmet, promotren u cjelini, materijalno gledano, predmet koji je stavljen na tržište uz pristanak nositelja prava. Čini se da u glavnom predmetu to nije tako.
- 46 Slijedom navedenoga, pristanak nositelja autorskog prava ne odnosi se na distribuciju predmeta koji sadrži njegovo djelo ako je taj predmet nakon prvog stavljanja u promet izmijenjen na način da je riječ o novoj reprodukciji tog djela. U takvom slučaju pravo distribucije tog predmeta iscrpljuje se tek nakon prve prodaje ili prvog prijenosa vlasništva nad tim novim predmetom uz pristanak nositelja prava.
- 47 Takvo tumačenje potvrđeno je glavnim ciljem Direktive 2001/29 koji se u skladu s njezinim uvodnim izjavama 9. i 10. sastoji u uspostavljanju visoke razine zaštite, među ostalim, autora, koja će im omogućiti da ishode odgovarajuću naknadu za korištenje svojih djela (vidjeti presude SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, t. 36.; Peek & Cloppenburg, EU:C:2008:232, t. 37. te Football Association Premier League i dr., EU:C:2011:631, t. 186.).
- 48 Iz argumenata koje su stranke glavnog postupka iznijele pred Sudom proizlazi da nositelji autorskih prava nisu, barem ne izričito, dopustili distribuciju prijenosa na platno. Prema tome, primjenom pravila o iscrpljenju prava tim bi se nositeljima oduzela mogućnost da zabrane distribuciju tih predmeta ili da u slučaju distribucije zatraže odgovarajuću naknadu za komercijalno iskorištavanje svojih djela. U tom pogledu Sud je već presudio da navedena naknada, da bi bila odgovarajuća, mora biti u razumnom odnosu s gospodarskom vrijednošću koju ima iskorištavanje zaštićenog predmeta (vidjeti analogijom presudu Football Association Premier League i dr., EU:C:2011:631, t. 107. do 109.). Što se tiče prijenosa na platno, stranke glavnog postupka priznaju da njihova gospodarska vrijednost značajno nadilazi onu koju imaju plakati.
- 49 S obzirom na sva prethodna razmatranja na postavljena pitanja valja odgovoriti na način da članak 4. stavak 2. Direktive 2001/29 treba tumačiti tako da se pravilo o iscrpljenju prava distribucije ne primjenjuje na situaciju u kojoj je, kao u slučaju prijenosa s papirnatog plakata na platno, došlo do zamjene medija na kojem se nalazi reprodukcija zaštićenog djela, nakon što je ona uz pristanak nositelja autorskog prava stavljena u promet u Uniji, te se reprodukcija u tom novom obliku ponovno stavlja na tržište.

Troškovi

- 50 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Članak 4. stavak 2. Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu treba tumačiti tako da se pravilo o iscrpljenju prava distribucije ne primjenjuje na situaciju u kojoj je, kao u slučaju prijenosa s papirnatom plakata na platno, došlo do zamjene medija na kojem se nalazi reprodukcija zaštićenog djela, nakon što je ona uz pristanak nositelja autorskog prava stavljena u promet u Uniji, te se reprodukcija u tom novom obliku ponovno stavlja na tržište.

Potpisi